

Државен завод
за статистика

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за подигање и одгледување на шумите

ЗШР_ШУМ.41_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за земјоделски статистики
1.3	Лице за контакт
	Ленче Петрова
1.4	Звање на лицето за контакт
	Советник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	lence.petrova@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3295 645
1.8	Факс
	00389 2 3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	20/05/2025
2.2	Последна објава на метаподатоците

19/05/2025

2.3 Последно ажурирање на метаподатоците

20/05/2023

3 Статистичка презентација**3.1 Опис на податоците**

- Вештачкото пошумување по видови дрва,
- Начин на пошумување (со садење и со сеење),
- Пополнување на култури,
- Употребен материјал за пошумување и пополнување
- Нега и мелиорација.

3.2 Систем на класификации

- Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2,
- Номенклатура на земјоделски производи, производи на шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив, НЗШРУ,
- Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.

3.3 Опфат на сектор/и

Сектор А/А-Земјоделство, шумарство и рибарство, оддел 02-Шумарство и искористување на шуми, од НКД Рев.2.

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Вештачко пошумување претставува садење на шумски садници или сеење со шумски семиња на голи земјишта со цел повторно воспоставување на шума на место каде што таа порано постоела, па со чиста сеча била исечена (сечишта), односно со цел шумата да се подигне на земјиште на кое порано немало шума.

Подигнување на шуми е пошумување на необраснато шумско земјиште, подигнување на насади од одредени дрвни видови и заштитни појаси на нови површини, како и нега на новоподигнатите шуми до првиот проред.

Одгледување на шумите е одржување, нега, обнова, мелиорација и реконструкција на шуми и шикари, замена на видови дрвја, збогатување на шумите со повредни видови дрвја и пошумување на голини и ерозивни земјишта.

Сечишта е површина на која постоечката шума е исечена, со цел на истата површина, по природен или по вештачки пат, повторно да настане шума. „Други површини“ во шуми се сите други површини освен сечиштата на кои пошумувањето не претставува зголемување на шумскиот фонд, туку како и кај сечиштата претставува проста репродукција на шумите.

Камењар и голини е слабо продуктивно земјиште обраснато со минимална вегетација или е без неа. „Жив песок“ е песоливо земјиште чијшто песок се наоѓа во движење или привремено е смирен со други култури што треба да се заменат со шума. „Солено земјиште“ е засолено слабо продуктивно земјиште што може да се користи со пошумување и со примена на појаки агротехнички мерки.

Еродирано земјиште е она земјиште од кое под влијание на разорното дејство на водата или ветерот делумно или потполно е однесен плодниот слој на земјиштето и вегетацијата и на тој начин земјиштето е осиромашено и не е прилагодено за одгледување на земјоделски култури. Земјоделско земјиште, нормално, се користи во земјоделството, но поради ниската продуктивност, поплавување и други причини, се користи за подигање на шуми-пошумување. „Друго земјиште“ вон шума, ги претставува сите други површини на кои не постоеле шуми и чие пошумување претставува зголемување на шумскиот фонд - проширена репродукција. **Класични садници** се садници произведени на класичен начин со незаштитен коренов систем, додека **контејнерски садници** се произведени на современ начин и со заштитен коренов систем и можат да се садат во текот на вегетациониот период. Кај „пошумувањето“ се искажува целата површина на која е извршено пошумување, а кај „пополнувањето“ се искажува редуцираната површина, односно површината на оние делови на кои е вршено пополнување од неуспешното пошумување. Податоците за материјалот што се употребува при садењето и сеењето се искажува врз основа на документацијата за потрошеното, а површината за пошумувањето се искажува врз основа на извршениот премер. Површината на другите работи или се премерува или се дава врз основа на книговодствената евиденција. Нега и мелиорација „Нега на подмладокот“ опфаќа заштита и дополнување на подмладокот. **Проретчување и чистење** се редовни сечи на мелиорација или нега на шумите што се спроведуваат во помали или поголеми временски растојанија со цел да се обезбеди развој на квалитетно најдобрите стебла. „Збогатување на шумите“ со иглолисни или со благородни листопадни видови претставува внесување на иглолисни или благородни листопадни видови во постоечките шуми со цел зголемување на нивната економска вредност. **Конверзија** е замена на типот на одгледување на шумата од фидански (ниски) шуми во високи шуми. **Супституција** е тотална замена на видовите дрвја со внесување на иглолисни или листопадни видови. **Ресурекција** претставува мелиоративна мерка со која со сеча на стеблата на пенушката или на чеповите, грмушките се претвораат во фидански шуми. **Средства за ѓубрива** тука спаѓаат потрошените: чисти минерални ѓубрива (азотни, фосфорни и калиеви), органски ѓубрива, други ѓубрива (мешани или комплексни) и средства за подобрување на почвата (тресет, песок и др.).

3.5 Статистичка единица

Деловни субјекти

3.6 Статистичка популација

Деловните субјекти кои припаѓаат на сектор А (оддел 02) од НКД Рев.2.	
3.7	Референтна област
Република Северна Македонија и статистички региони	
3.8	Временска покриеност
Од 1955 година и понатаму.	
3.9	Базен период
Не е применливо.	
4	Единица на мерење
- хектари(ха), - илјади парчиња - килограми (кг). - денари	
5	Референтен период
Година	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Национална законска регулатива: <u>Закон за државната статистика</u> („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) и <u>Програма за статистички истражувања</u> 2023-2027 („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.29/23) -Меѓународни: Резолуција на Советот 1999/С 56/01	
6.2	Споделување на податоци
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со <u>Законот за државна статистика</u> .	

2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во **Политиката за статистичка доверливост**.

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Во согласност со член 38 од **Законот за државна статистика** и **Политиката за доверливост**, индивидуалните податоци не се објавуваат.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

Календар на објавување

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „**Соопштенија**“ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Годишна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Соопштенијата се објавуваат (и истите се достапни на ВЕБ страницата на ДЗС во поглавјето: „**Соопштенија**“

10.2 Публикации

Статистички годишник на Северна Република Македонија: **Статистички годишник**

Северна Македонија во бројки**10.3 Онлајн база на податоци**

-МАКСтат база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС-Шумарство

https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat_Zemjodelstvo_Sumarstvo/

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со **Законот за државна статистика** (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „ **Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели** ”.

10.5 Друго

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.

10.6 Документација за методологијата

"Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС <http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=48&rbrObl=17> _ и Методолошки објаснувања кои се дел од публикацијата „Шумарство во Република Македонија" <http://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija.aspx?id=6&rbr=616>"

10.7 Документација за квалитетот

Не е применливо.

11 Управување со квалитет**11.1 Обезбедување на квалитетот**

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на **Европскиот Кодекс за работа на европската статистика** и **Рамката за**

оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assurance Framework). Критериумите за квалитет се утврдени и во **Законот за државна статистика** во член 4б и член 4в.

11.2 Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.

12 Релевантност

12.1 Потребни на корисниците

Домашни корисници на податоци од областа на шумарството се Владата на РМ, факултетите и научно-истражувачките институции, здруженија и асоцијации за шумарство, медиуми, студенти и други физички и правни лица. Податоците за шумарство се потребни за согледување на расположливите количества на шумски сортименти, планирањето на производството за наредните периоди, подготовката на законските прописи, донесувањето на мерки за унапредување на шумарството, одлучувањето во врска со извозот и увозот, инвестициите, кредитите итн.

Врз основна на податоците за површините на шума се добиваат податоци за пошумувањето и распространетоста на шумите и шумското земјиште, за дрвната маса и прирастот кои го овозможуваат планирањето, управувањето, стопанисувањето и чувањето на шумите и шумското земјиште.

12.2 Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.

12.3 Комплетност

13 Точност и веродостојност

13.1 Свкупна точност

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.

13.2 Примерочни грешки

Не е применливо.

13.3 Непримерочни грешки

Ова статистичко истражување има 100% опфат на единици и белези.
Единици без одговор (неопфатени единици од целната популација) = 0%.
Белези без одговор = 0%.

14 Навременост и точност

14.1 Навременост

T+180 денови.

14.2 Точност

Податоците се објавуваат на денот, што е утврден (најавен) во Календарот за навременост.

15 Кохерентност и споредливост

15.1 Географска споредливост

Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално и регионално ниво.

15.2 Временска споредливост

Временска серија на податоци на национално ниво од 1955-2023 година без прекин на временската серија е 68. Временска серија на податоци на регионално ниво од 2008 година.

15.3 Меѓудоменска кохерентност

Податоците за пошумувањето односно бројот на садниците се применливи во пресметките во национални сметки и економските сметки во шумарството.

15.4 Внатрешна кохерентност

Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.

16 Трошок и оптовареност

Не се пресметани.

17 Ревизија на податоците

17.1 Политика за ревизија на податоците

Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС.

17.2 Практика за ревизија на податоците

Не е применливо.

18 Статистичка обработка

18.1 Извори на податоци

Ова статистичко истражување е со целосен опфат и ги опфаќа деловните субјекти кои стопанисуваат и управуваат со државните шуми и кои припаѓаат на секторот А (оддел 02) од НКД Рев.2.

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Годишна.

18.3 Прибирање на податоците

Податоците за подигање и одгледување на државните шуми се прибираат со статистичкиот прашалник: „Извештај за подигање и одгледување на шумите“ (ШУМ.41). Претпријатијата ги пополнуваат податоците за подигање и одгледување на шумите за претходната година и ги доставуваат до ДЗС најдоцна 90 дена по завршувањето на референтниот период.

18.4 Проверка на податоците

Проверка се врши во текот на целиот процес, од прибирање, внес и пред објавување на податоците. Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. За отстапувањата се контактираат давателите на податоци.

18.5 Компилирање податоци

Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици се врши во ДЗС, се внесуваат податоците преку апликација со вградени on-line контроли. Податоците се споредуваат и анализираат и пред нивното објавување, на агрегирано ниво.

18.6 Прилагодување

Не е применливо.

19 Коментар

Нема коментар.

A.1 Анекси